

Raadsvoorstel

Datum gemeenteraad: 25 september 2018 Portefeuillehouder: A. D. Zandvliet	Datum voorstel: 28 augustus 2018 Auteur: <i>Ben Kraal</i> Samenlevingsagenda: ja
--	--

Onderwerp:

Gewijzigde verordening beleid, nadere regels jeugdhulp

Voorstel:

1. *de bijgaande Verordening Jeugdhulp gemeente Alblasserdam 2018 vast te stellen;*

Inleiding

In de regio hebben we een verordening behorend bij de Jeugdwet vastgesteld, die maakt dat deze in 17 gemeenten moet worden vastgesteld. De Jeugdwet geeft ruimte aan gemeenteraden om ten aanzien van allerlei onderwerpen lokale invulling te geven maar in het kader van de solidariteit hanteren wij hiervoor een uniform format.

Voorafgaand aan de invoering van de Jeugdwet in 2015 is in alle gemeenten van de regio Zuid-Holland Zuid hier invulling aan gegeven.

Door de gemeenteraden is destijds de 'Verordening Jeugdhulp gemeente X' (verder Verordening Jeugdhulp) vastgesteld en door de colleges daarbij de 'Nadere regels ter uitvoering van de Verordening Jeugdhulp gemeente X' (verder Nadere regels) en de 'Beleidsregels bij de toepassing van de Verordening Jeugdhulp gemeente X' (verder Beleidsregels, als geheel refereren wij hier aan als de Verordening Jeugdhulp en regels).

Voor nu willen wij het ontbrekende deel van die onderwerpen nader invullen.

In 2015 is op basis van een evaluatie van de Verordening Jeugdhulp en regels naar voren gekomen dat kleine technische aanpassingen nodig waren (zie de bijlage 1 voor deze aanpassingen) en zijn deze aanpassingen doorgevoerd in de Verordening Jeugdhulp en regels van alle 17 gemeenten.

Uit ervaring met de uitvoering van de toeleiding en toegang, door jurisprudentie en beleidsontwikkelingen werd nieuwe betekenis aan de wet gegeven.

Om helderheid te krijgen welke wijzigingen nodig waren heeft de SO Jeugd een oriëntatieronde uitgevoerd door:

- o de Stichting Jeugdteams, uitvoering, management, ondersteuning, te vragen naar hun ervaringen bij de toepassing van het regelend kader;
- o de wetswijziging en jurisprudentie in kaart te brengen;
- o het juridisch kenniscentrum advies te vragen naar aanleiding van bezwaar- en beroepsprocedures;

- o de 'huis' advocaat van de SO Jeugd advies te vragen op basis van zijn ervaringen in procedures en ontwikkelingen in het land;
- o de verordeningen en regels van andere gemeenten te bezien.

De oriëntatieronde heeft opgeleverd dat vanwege een aantal punten de Verordening Jeugdhulp en regels zeker aangepast dienden te worden, namelijk:

- o Het verwerken van het afschaffen van de ouderbijdrage in de Jeugdwet (NB werd al niet toegepast maar staat nog wel in de verordening)
- o Invulling geven aan jurisprudentie:
 - Herstellen van de verboden delegatie: Wijze van vaststellen tarief pgb uit de nadere regels naar de verordening
 - Verbeteren van onderbouwing en motivering bij indicatiebesluiten
- o Verheldering aanvraag procedure
- o Toevoegen van fraudepreventie en controle
- o Verwerken van beleidswijzigingen
 - Het vervoer naar en van een jeugdhulpvoorziening is per 2018 geregeld via Stroomlijn, dit is aangepast in de betreffende artikelen;
 - De invoering van zorgprofielen per 2018, dit is toegevoegd aan de manier waarop een toekenning kan plaatsvinden;
 - De toegang tot de diagnose en behandeling van Ernstige Enkelvoudige Dyslexie is in een artikel opgenomen.

Het Algemeen Bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd heeft ingestemd om de voorgestelde wijzigingen aan de colleges en gemeenteraden voor te leggen ter besluitvorming. Het besluit ligt voor om de Verordening Jeugdhulp en de nadere regels en de beleidsregels met alle doorgevoerde wijzigingen per 1 juli 2018 in te laten gaan¹. Deze ingangsdatum is gekozen om bij de uitvoering geen verschillen te krijgen binnen welk kader wordt gewerkt, de uitvoeringspraktijk zo snel als mogelijk wordt bekrachtigd binnen het regelend kader en de verboden delegatie wordt gerepareerd.

Die voorwaarde is nodig, omdat

- de grondslag voor de bevoegdheid om nadere regels vast te stellen in de verordening is opgenomen, die ongewijzigd door de gemeenteraad wordt vastgesteld en
- op deze manier geen proceduretijd verloren gaat om alle voorgestelde gewijzigde regels zo spoedig mogelijk in werking te laten treden.

Er is gekozen om de integrale tekst van de Verordening Jeugdhulp en regels vast te stellen en niet voor wijzigingsbesluiten vanwege het substantieel aantal wijzigingen (zie voor alle wijzigingen bijlage 2). Verder vindt u in de bijlagen de bedoelde regels en de toelichting daar op.

Reeds genomen besluiten

In 2014 zijn door de 17 gemeenteraden cq. de colleges de Verordening Jeugdhulp, Nadere regels en Beleidsregels vastgesteld.

In december 2015 is in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd ingestemd met de gewijzigde Verordening Jeugdhulp, Nadere regels en Beleidsregels waarop deze in de colleges c.q. gemeenteraden van de 17 gemeenteraden begin 2016 zijn vastgesteld.

¹ Juridisch zullen de besluiten in werking treden op de dag na de bekendmaking en terugwerken tot 1 juli 2018

Toelichting

1. Op basis van jurisprudentie is bijstelling nodig van de Verordening Jeugdhulp, Nadere regels en Beleidsregels

De lopende Verordening Jeugdhulp en regels zijn door de gemeenteraden c.q. colleges van de 17 gemeenten van de regio Zuid-Holland Zuid vastgesteld en identiek voor alle gemeenten. Deze regels bieden het kader voor de uitvoering van de toeleidings- en toegangstaak voor jeugdhulp door de jeugdprofessionals en de jeugdhulpaanbieders voor het bieden van jeugdhulp. In de afgelopen drie jaar zijn door de rechtbanken in het land diverse uitspraken gedaan inzake de lokale toepassing van de Jeugdwet, die gevolgen hebben voor onze Verordening jeugdhulp, Nadere Regels en Beleidsregels.

1. Herstellen van de verboden delegatie tarieven pgb

In de stukken bij de modelverordening van de VNG was opgenomen dat de wijze waarop de tarieven voor het persoonsgebonden budget worden vastgesteld door de gemeenteraad gedelegeerd kon worden aan het college. Dit is dan ook overgenomen in de Verordening Jeugdhulp voor de regio ZHZ. De Centrale Raad van Beroep heeft in een uitspraak² van 17 mei 2017 over de Wmo 2015 bepaald dat de gemeenteraad de essentialia van een voorzieningenpakket, en daartoe behoort de wijze van vaststellen van de hoogte van het pgb tarief (tariefdifferentiatie), in de verordening dient vast te leggen. Het delegeren van de bevoegdheid tot het geven van nadere regels op dit gebied aan het college is niet toegestaan. De lagere rechter heeft in twee zaken over de Jeugdwet op dezelfde wijze geoordeeld (de rechtbank Gelderland op 10 juli 2017³ en Rb Overijssel (bodemzaak) op 27 september 2017⁴). Gelet op de uitspraak van de Centrale Raad inzake de Wmo 2015 is het zeer waarschijnlijk dat de Centrale Raad deze lijn ook voor de Jeugdwet zal bevestigen.

Dit is hersteld door in de Verordening Jeugdhulp de delegatiebepaling te verwijderen en de betreffende artikelen uit de Nadere regels onder te brengen in artikel 8 van de Verordening Jeugdhulp.

2. Onzorgvuldigheid, gebrekkige onderbouwing en motivering

Een gemeente dient een besluit te nemen indien een burger hierom vraagt. Dit besluit moet zorgvuldig worden genomen en deugdelijk zijn gemotiveerd. De jeugdprofessionals, die namens het college een advies geven over of en zo ja welke jeugdhulp moet worden ingezet, moeten dit doen door een zorgvuldig onderzoek uit te voeren en het advies te motiveren. In de beroepzaken die in het land zijn gevoerd hebben rechters geconstateerd dat er een en ander schort aan een zorgvuldig onderzoek en motivering. Ook wordt aangegeven, dat het duidelijk moet zijn voor jeugdigen en ouders op welke manier het onderzoek wordt uitgevoerd. Er dient een kader beschikbaar te zijn dat duidelijkheid biedt aan de jeugdige en zijn ouder op welke wijze het onderzoek plaatsvindt. Deze situatie is ontstaan, omdat bij aanvang van de Jeugdwet de veronderstelling was dat veel vrijheid voor jeugdprofessionals bij het vaststellen van de behoefte aan jeugdhulp de ruimte bood om te komen tot adequaat maatwerk. Dit heeft echter dus de keerzijde, dat deze vrijheid voor jeugdigen en

² ECLI:NL:CRVB:2017:1803

³ ECLI:NL:RBGELD:2017:3801

⁴ ECLI:NL:RBOVE:2017:3634

zijn ouder(s) kan leiden tot onduidelijkheid en dus ook ontevredenheid hoe een afweging heeft plaatsgevonden.

Het is daarom belangrijk dat er in de regels wordt aangegeven op basis van welk kader het onderzoek plaatsvindt. Dit geeft duidelijkheid aan zowel de jeugdige en zijn ouder(s) als de jeugdprofessional die het onderzoek uitvoert. Binnen dit kader maakt de jeugdprofessional de keuze welke onderwerpen wel of niet aan bod moeten komen om een volwaardig onderzoek uit te voeren dat past bij de gestelde hulpvraag.

Ook is in een uitspraak van onze regio door de Rechtbank Rotterdam aangegeven, dat in het onderzoek zo nodig moet worden onderzocht of er voor het sociaal netwerk een keuze gemaakt moet worden gemaakt tussen het verlenen van jeugdhulp of het verkrijgen van een inkomen. Om hierin te voorzien, is een kader aan de Verordening Jeugdhulp en regels toegevoegd, door middel van artikel 6 en 15 van de Nadere regels en artikel 1 van de Beleidsregels.

2. Onduidelijkheden in de aanvraagprocedure

In de Verordening Jeugdhulp is een aantal onduidelijkheden hersteld ten aanzien van de aanvraagprocedure. Er is vastgelegd dat het onderzoek van de jeugdprofessionals vooraf gaat aan een aanvraag en waar een aanvraag voor jeugdhulp aan dient te voldoen. Hierbij is gebruik gemaakt van hoe dit is geregeld in de Wmo. Daarvoor zijn artikel 7 van de Verordening Jeugdhulp en artikel 7 van de Nadere regels bijgesteld, die voorzien in een verscherping van de aanvraagprocedure.

3. Ontbreken van fraudepreventie en controle

In de Jeugdwet zijn geen artikelen opgenomen ten aanzien van fraudepreventie en controle. Om deze mogelijkheid te creëren is artikel 12 aan de Verordening Jeugdhulp toegevoegd waardoor er een actief fraudebeleid kan worden gevoerd.

Uitvoering van gezamenlijk beleid

Het voeren van gezamenlijk beleid in de regio Zuid-Holland Zuid wordt mogelijk gemaakt door het hebben van een gelijklopende Verordening Jeugdhulp en regels kader ter uitvoering van de Jeugdwet. Vanaf de start van de Jeugdwet per 1 januari 2015 is dit als zodanig voor de regio Zuid-Holland Zuid geregeld.

Om deze wijzigingen in de Verordening Jeugdhulp, Nadere regels en Beleidsregels te effectueren moeten zij door alle gemeenten van de regio Zuid-Holland Zuid worden vastgesteld.

De 17 gemeenteraden stellen de Verordening jeugdhulp vast, de colleges van de gemeenten stellen de Beleidsregels en de Nadere regels vast. Hoewel besluitvorming per gemeente naar alle waarschijnlijkheid niet tegelijkertijd plaats zal vinden, wordt wel gekozen voor 1 ingangsdatum met terugwerkende kracht, namelijk 1 juli 2018. Dit om bij de uitvoering geen verschillen te krijgen binnen welk kader wordt gewerkt en omdat dan de uitvoeringspraktijk wat betreft onder andere de

aanvraagprocedure en het afwegingskader zo snel als mogelijk wordt bekrachtigd binnen de Verordening Jeugdhulp en regels en de verboden delegatie wordt gerepareerd.

Gecombineerde verordening sociaal domein

In het land worden er initiatieven ondernomen om de verordeningen bij elkaar te brengen die moeten worden opgesteld voor het sociaal domein (Wmo, Participatiewet, Jeugdwet, leerlingenvervoer). Wij hebben hier naar gekeken en hebben geconstateerd dat het in deze wijziging niet mogelijk is om al aanpassingen te doen die leiden tot een volledig gecombineerde verordening voor het sociaal domein regiobreed.

Verder lijkt een gecombineerde verordening geen problemen op te leveren, omdat we bij voorbeelden in het land zien dat bij de gecombineerde verordeningen sociaal domein naast een hoofdstuk voor algemene uitgangspunten zoals begripsbepalingen, procedures en inhoud van beschikkingen, in eigen hoofdstukken de artikelen voor de verschillende wetten zijn ondergebracht.

Kanttekeningen

De gemeenten van de regio Zuid-Holland Zuid werken samen voor de uitvoering van de Jeugdwet, doordat voor de 17 gemeenten de toeleiding en toegang door de Stichting Jeugdteams wordt uitgevoerd. De eenduidigheid in de toegang is bij de start in 2015 een voorwaarde geweest vanuit de gemeenten voor de gezamenlijke solidariteit op de kosten voor de regionale zorgmarkt.

Mochten onverhoopt één of meerdere gemeenten besluiten de voorgestelde wijzigingen niet één op één over te nemen dan veroorzaakt dit een probleem in de uitvoering.

Het college is van mening dat het voorstel van het dagelijks Bestuur een negatieve benadering van PGB uitademt. Dit is niet in lijn met het coalitieakkoord waarbij dit college de PGB toegankelijk wil houden / streeft naar gelijkheid tussen zorg in natura en PGB. In het coalitieakkoord is de volgende zinssnede opgenomen: *Toegang tot zorg via PGB of Zorg in natura behandelen we op gelijke voet. We waarborgen daarmee de keuzevrijheid voor (identiteitsgebonden) zorg.* Wethouder Zandvliet zal dit standpunt inbrengen in de regio.

Financien

n.v.t.

Communicatie

De gemeenten zijn verplicht de vastgestelde Verordening Jeugdhulp, de nadere regels en de beleidsregels zelf te publiceren op de daarvoor geëigende manier.

Uitvoering

Het mandaatbesluit voor de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ wordt aangepast op de gewijzigde artikelnummers van de Verordening Jeugdhulp en ter besluitvorming aan het college voorgelegd.

Vervolgprocedure

De 17 gemeenteraden stellen de Verordening jeugdhulp vast, de colleges van de gemeenten stellen de Beleidsregels en de Nadere regels vast. Aan de gemeenten wordt verzocht dit proces snel als mogelijk af te ronden nadat het besluit in het Algemeen Bestuur is genomen.

Evaluatie

In de Verordening Jeugdhulp is opgenomen dat het beleid na vier jaar wordt geëvalueerd.

Communicatie

Communicatie verloopt via de serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid.

Bijlagen

- 1) Aanbiedingsbrief DB DG&J
- 2) Beleidsregels 2018
- 3) Beleidsregels 2018 toelichting
- 4) Nadere regels 2018
- 5) Nadere regels 2018 toelichting
- 6) Verordening 2018
- 7) Verordening 2018 toelichting
- 8) Overzicht wijzigingen verordening, beleid en nadere regels 2018
- 9) Bijlage wijzigingen 2015

De secretaris,
S. van Heeren

De burgemeester,
J.G.A. Paans